

POSTANOWIENIE

30 września 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Adam Doliwa

na posiedzeniu niejawnym 30 września 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa V. [...] AG w Z. (Niemcy)
przeciwko E. spółce akcyjnej w Ł.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej E. spółki akcyjnej w Ł.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z 27 października 2022 r., I AGa 336/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pozwana E. spółka akcyjna w Ł. wywiodła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 27 października 2022 r., wydanego w sprawie z powództwa V. [...] AG z siedzibą w Z. (Niemcy).

Jako przyczynę uzasadniającą przyjęcie skargi do rozpoznania pozwana wskazała nieważność postępowania przeprowadzonego przed Sądem drugiej instancji, która wystąpiła na skutek rozpoznania sprawy przez Sąd odwoławczy w składzie jednoosobowym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Skarżąca jednocześnie wskazała, że postępowanie przed Sądem drugiej instancji prowadził sędzia powołany na wniosek

Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w sprawie orzeczeń sądów odwoławczych wydanych w składzie jednoosobowym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. W kilku orzeczeniach Sąd Najwyższy stwierdził, że rozpoznanie sprawy przez sąd w składzie jednoosobowym na podstawie art. 15 zzs¹ ust. 1 pkt 4 tzw. ustawy COVID-19 nie może być uznane za skutkujące nieważnością postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. (zob. np. postanowienia SN: z 15 marca 2023 r., I CSK 4340/22; z 6 marca 2025 r., I CSK 1956/24). Tak więc jeśli sprawa została rozpoznana zgodnie z wymogami, przewidzianymi przez obowiązujące przepisy prawa, nie może być mowy o pozbawieniu stron procesu możliwości obrony ich praw w rozumieniu art. 379 pkt 5 k.p.c., ani o naruszeniu pryncypiów, takich jak konstytucyjne zasady uczciwego i rzetelnego procesu cywilnego. Oceny tej nie zmienia okoliczność, że przepisy ustawy COVID – 19 posiadały charakter epizodyczny.

W uchwale z 26 kwietnia 2023 r., III PZP 6/22, OSNP 2023 nr 10, poz. 104, Sąd Najwyższy uznał wprowadzenie tego przepisu za środek nieproporcjonalny do celu, którym jest zapewnienie ochrony zdrowia, jednak zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą Sądu Najwyższego uchwała wywołuje skutki tylko w stosunku do orzeczeń, które zapadły po dacie jej wydania, tj. po 26 kwietnia 2023 r. (zob. m.in. postanowienia SN: z 21 października 2024 r., II PSK 101/23; z 21 marca 2024 r., I CSK 6767/22; z 23 stycznia 2024 r., I CSK 6308/22; z 15 stycznia 2024 r., I CSK 5857/22; z 2 sierpnia 2023 r., III USK 18/23).

Zważywszy na to, że zaskarżone skargą kasacyjną postanowienie zostało wydane 27 października 2022 r., nie istnieją podstawy do stwierdzenia nieważności postępowania na tej podstawie. Nie ma też jakichkolwiek podstaw do stwierdzenia,

że ustawa epizodyczna nie jest ustawą; przepisem prawa jest też przepis ustawy epizodycznej. Sprawne działanie wymiaru sprawiedliwości miało podstawowe znaczenie w okresie pandemii, jak i w czasach, w których nie występują żadne nadzwyczajne wydarzenia lub stany. Jest więc całkowicie zrozumiałe, że mając na względzie interesy stron, ustawodawca zdecydował się na wprowadzenie składów jednoosobowych.

Zdaniem skarżącej w sprawie zachodzi nieważność postępowania w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c. (skład sądu orzekającego sprzeczny z przepisami prawa) z uwagi na rozpoznanie sprawy przed Sądem drugiej instancji przez sędziego powołanego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, działającej w aktualnym składzie.

Skarżąca nie wskazała jednak na jakiegokolwiek konkretne okoliczności (poza powołaniem sędziego przez Krajową Radę Sądownictwa po zmianach ustawowych), które mogłyby prowadzić do wniosku o istnieniu obiektywnie uzasadnionych wątpliwości co do wskazanego w skardze sędziego, a tym bardziej do sformułowania wniosku o nieważności postępowania. Powołanie sędziego sądu powszechnego na wniosek aktualnie funkcjonującej Krajowej Rady Sądownictwa nie jest bowiem okolicznością, która samodzielnie może prowadzić do przyjęcia, że postępowanie z udziałem takiego sędziego jest dotknięte nieważnością w rozumieniu art. 379 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 27 czerwca 2024 r., I CSK 1185/24). W tym stanie rzeczy przytoczona w skardze kasacyjnej przyczyna przyjęcia skargi do rozpoznania w postaci nieważności postępowania nie tylko nie została wykazana, ale nawet uprawdopodobniona.

Ponadto w przypadku zastrzeżeń co do niezawisłości i bezstronności sędziów pozwany mógł skorzystać z przysługujących mu instrumentów procesowych, np. wniosku o wyłączenie sędziego. Zaniechanie takich czynności w toku postępowania a powoływanie się na wątpliwości co do bezstronności i niezawisłości sędziów dopiero w skardze kasacyjnej stanowi bez wątpienia nadużycie prawa procesowego w rozumieniu art. 4¹ k.p.c. (zob. postanowienie SN z 4 czerwca 2025 r., I CSK 2941/24).

W istocie skarżąca ograniczyła się zaledwie do lakonicznych twierdzeń

w zakresie nieprawidłowego powołania sędziego w skład Sądu drugiej instancji z rekomendacji KRS funkcjonującej na podstawie przepisów ustawy z 2018 r. Skarżąca nie podała, jak w jej ocenie wadliwy sposób powołania wpłynął na rozstrzygnięcie sprawy.

Z tej przyczyny Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(P.H.)

[a.ł]